

عوامل مهم موفقیت در عرصه مربیگری

ماهانامه Technician (ماهانامه تخصصی مربیان اروپا) در طی دوازده سال فعالیت خویش همواره با مربیان برتر اروپا و جهان مصاحبه تخصصی با موضوعیت رویکردهای مربیگری فوتبال داشته است. نظر به دوازدهمین سال فعالیت این نشریه، چکیده مصاحبه با دوازده مربی برتر اروپا و جهان که موفق به کسب جام باشگاه‌های اروپا و قهرمانی جام جهانی شده‌اند منتشر گردیده است. از آنجا که نقطه نظرات این مربیان می‌تواند در راستای پیشرفت مربیان داخلی مثمر ثمر واقع گردد کمیته آموزش اقدام به ترجمه و ارائه آن نموده است امید است که مربیان جوان کشور با دستیابی به دانش فوتبال همواره خدمتگزار پیشرفت فوتبال کشور باشند.

مارچلوییپی:

Technician: از نقطه نظر یک مربی دلایل موفقیت شما در کسب قهرمانی جام جهانی و

جام باشگاه‌های کشور را بیان کنید؟

در ابتدا مهمترین عامل، داشتن توانایی بکارگیری بازیکنان سطح عالی فوتبال (ستارگان) است. یک مربی بدون بکارگیری ستارگان کارهای کوچکی می‌تواند انجام دهد. شما نیازمند بازیکنانی هستید که بتوانند نتایج بازی را رقم بزنند.

بنابراین مساله درباره انتخاب و استخدام بازیکنان و تبدیل کردن آنها به یک تیم قوی می‌باشد. هرچه تیم شما از ستارگان بیشتری برخوردار باشد شما مجبورید سخت‌تر کار کنید تا بازیکنان را با هم هماهنگ کنید و تیم را منضبط و به یک هارمونی برسانید. شما باید بازیکنان را به آنجا برسانید که احساس مفید بودن بکنند اما نه با شیوه‌های غیر ضروری. هر زمان که با یک تیم شروع بکار کنم اولین چیزی که بر آن تاکید می‌کنم آن است که یک تیم از جمعی از افراد تشکیل شده است که باید به یکدیگر احترام بگذارند و باید خدمتگزار یکدیگر باشند اگر هیچ یک از بازیکنان خود محورانه بازی نکنند مطمئناً تیم موفق می‌شود.

بر خلاف آن اگر بازیکنان بر اساس منافع خویش بازی کنند مساله سخت‌تر خواهد شد. اگرچه با خود محورانه بازی کردن بازیکنان شاید شاهد لحظات قشنگ و تماشایی فوتبال باشیم اما در نهایت آن تیمی که دارای ذهنیت کارگروهی است موفق و چیره خواهد شد.

آلکس فرگوسن

Technician: کیفیت‌ها و خصوصیات مورد نیاز یک مربی برای مربیگری در سطح عالی

کدامند؟

من به این مساله زیاد فکر کردم و عوامل زیادی می‌توانند موثر باشند. از آن زمان که من به عنوان مربی کارم را شروع کردم، فهمیدم که «مشاهده» یک عامل حیاتی است. مربیگری کردن و مشاهده کردن در یک زمان کار بسیار سختی است اگر شما بیش از حد درگیر مساله کوچینگ (مربیگری کردن) بشوید

مسائل زیادی را از دست می‌دهید. من بیشتر کارها را به همکارانم سپردم و خود به عنوان یک ناظر عمل می‌کنم.

برای اطمینان حاصل کردن از اینکه کار شما دارای کیفیت عالی است. به طور قطع مشاهده بهترین روش می‌باشد و با مشاهده است که شما می‌توانید هرآنچه را که از جلسات تمرینی می‌خواهید می‌توانید به دست آورید.

عامل دیگر «پشتکار» است. چرا که مربیگری در سطح عالی فوتبال کار آسانی نیست.

اگر شما یک روز بعد از شکست با بازیکنان ملاقات داشته باشید و برای تمرین حاضر شوید و از پشتکار لازم برخوردار نباشید این می‌تواند بر بازیکنان تاثیر منفی داشته باشد. بنابراین یک روز بعد از مسابقه شما باید سرشار از امید و انگیزه باشید باید آماده باشید. من حتی فکر می‌کنم که یک مربی باید دارای قدرت «تصور» باشد. زمانیکه مردم از شما به عنوان یک مربی می‌پرسند تا بحال بهترین هدف شما چه بوده است

شما هدفی کامل را تعریف خواهید کرد که شمارا تحت تاثیر قرار داده است. این امر در ارتباط با قدرت تصور شماست که در قالب جلسات تمرینی نمایان می‌شود و بازیکنان آن را به شکل منظم انجام می‌دهند.

من به یاد می‌آورم که یکی از کارهایی که به عنوان مربی جوان انجام می‌دادم آموزش مسئولیت پذیری در نقاط بسیار مهم زمین است بنابراین شما این تصور (آموزش مسئولیت پذیری در نقاط مهم زمین) را در ذهن بازیکن جای می‌دهید و بازیکن آنرا به مرحله بعدی منتقل می‌کند چرا که او تشخیص داده است که هر دوی شما (مربی و بازیکن) خواهان آن هستید که این قدرت تصور در تیم شکل گیرد. مربی باید یک سری واکنش‌های پیوسته ایجاد کند که این امر منجر به ایجاد قدرت تفکر نزد بازیکنان می‌شود.

یک مربی همچنین باید یک ارتباط ساده با بازیکنان داشته باشد جلسات تمرینی که همراه با صحبت کردن طولانی مربی باشد مفید نیستند و پیام مربی به بازیکنان منتقل نمی‌شود. یک ارتباط باید ساده و خلاصه و گویا باشد. هرآنچه که در جلسات تمرین از بازیکنان می‌خواهید باید شفاف و گویا باشد در نهایت طولانی صحبت کردن و پرگویی برای یک مربی بسیار خطرناک است.

اتمار هیتزفیلد

Technician از زمانیکه شما مربیگری را به سال ۱۹۸۳ شروع کردید فوتبال چگونه تغییر

کرد؟

بطور قطع بازی بسیار سریع تر شده است و این بر سختی کار بازیکنان چه از لحاظ آمادگی جسمانی و تکنیکی می‌افزاید.

امروزه بازیکنان باید شیوه زندگی حرفه‌ای را بپذیرند و در تمامی جنبه‌های مختلف بازی سخت تلاش کنند.

مدافعان باید مهارتهای تکنیکی خود را بهبود دهند چرا که مشارکت در ساخت بازی برای مدافعان ضروری است.

همه چیز پیشرفت کرده است حتی معالجات پزشکی استرس و فشار افزایش یافته است. اسپانسرها تنها نتیجه می‌خواهند. بازیکنان سریع تبدیل به ستاره می‌شوند آنها باید ارتباط با رسانه‌های جمعی را کنترل و مدیریت کنند. علاوه بر موارد ذکر شده فوق مربی باید روانشناس باشد تا بتواند با ستارگان میلیونر که هرکدام استرس و خواسته‌های خودشان را دارند خوب کار کند.

قانون بوسمن دیدگاههای بازیکنان را تغییر داده است. پول به اولویت اول آنها تبدیل شده است. آژانسه‌های ترانسفر بازیکنان همیشه بازیکنان را با وعده‌های هنگفت وسوسه می‌کنند. جنبه دیگر قانون بوسمن انتقال بازیکنان از کشوری به کشور دیگر است ما در بایرن مونیخ همیشه سعی کردیم که بازیکنان آلمانی بکار ببریم آموزش فوتبال از سنین پایه برای ما خیلی مهم است.

آرسن ونگر

شما توجه ویژه‌ای به بازیکن دارید چه چیزی را در بازیکنان جوان دوست دارید ببینید؟

انگیزه و هوش دو عنصر بسیار مهم هستند چرا که من اعتقاد دارم بازیکن به اندک هوش (می‌دانی چرا تو آن اشتباه را انجام دادی؟) و اشتیاق و انگیزه به بهتر شدن نیاز دارد. تنها جنبه استعداد کافی نیست. در حرفه فوتبال انگیزه تبدیل شدن به بازیکن سطح بالا مهم است و این انگیزه وابسته به آن است که بازیکن از چه مقدار هوش برخوردار است که بتواند با استعداد خویش تبدیل به بازیکن سطح بالا شود.

اگر به اطراف خود بنگرید. ملاحظه خواهید کرد که اغلب بازیکنان سطح بالا باهوش هستند و بطور قطع باید چنین باشد در غیر اینصورت اداره حرفه فوتبال برای آنها بسیار سخت است.

بطور ایده آل شما خواهان بازیکنانی هستید که همه چیز داشته باشند. شیوه بازی ما در آرسنال براساس تکنیک و سرعت است این بدان معنی است که من به سرعت و سطح تکنیک بازیکن نگاه می‌کنم.

این عناصر اغلب با قدرت و اجرای فیزیکی به پیش رانده نمی‌شوند اما ما می‌خواهیم که بازیکنان سریع و پر جنب و جوش باشند و برای رسیدن به این هدف نیازمند تکنیک سطح بالا و توانایی حرکت سریع هستیم.

صد البته که شما به قدرت و آمادگی جسمانی نیازمند هستید اما اولیت های کار من سرعت و تکنیک است.

فابیو کاپلو

Technician سبک مربیگری خود را چگونه توصیف می‌کنید؟

فکر کنم که من تلفیقی از یک مدیر و مربی هستم. من دوست دارم که وارد حوزه مدیریت باشگاه شوم و از اینکه تنها بر جنبه فنی توجه داشته باشم، بسیار خوشنود نیستم. من می‌خواهم در همه آنچیزی که در باشگاه رخ می‌دهد مشارکت داشته باشم. تا حدودی همچون سبک انگلیسیها.

من قویاً به کارپرتلاش و روحیه کار گروهی و دیسیپلین اعتقاد دارم. در غیر اینصورت نتایج خوب تنها فقط برای مدت زمان کوتاه بدست می‌آید این سیستم و شیوه کار است که باعث می‌شود شما به طور مستمر به نتایج خوب دست یابید تمرکز داشتن، مصمم بودن به همراه دیسیپلین باعث موفقیت شما می‌شود.

(من همیشه این را می‌گویم که اگر بازیکن ملتزم به دیسیپلین باشد و به همبازیان خویش احترام بگذارد دستیابی به نتایج عالی دور از دسترس نیست.

البته دیسیپلین نباید سخت و انعطاف ناپذیر باشد تأکید من بیشتر درباره دیسیپلین احترام متقابل است که در آن احترام به مربی، احترام به همکاران و بازیکنان، و احترام به مدیریت باشگاه باید لحاظ شود. شیوه بازی ارتباط فراوان دارد به بازیکنانی که در اختیار دارم.

به فرض مثال اگر من توانایی کار کردن با بازیکنان سریع و پر اراده را داشته باشم.

در آنصورت همزمان با پیش بردن سبک شخصی خود می‌توان شیوه بسیار متفاوت دیگر را تطبیق نمود.

روی هاجسون

Technician به نظر شما گرایش‌های مهم فوتبال اروپا در بالاترین سطح چه از لحاظ

تاکتیکی و مدیریتی کدامند؟

از دیدگاه مدیریتی امروزه، مربیان خیلی سریع و سرسختانه مورد ارزیابی واقع می‌شوند به این دلیل است که مربیان از فرصت کمی برای پیاده کردن اهداف و سبک مدیریتی خویش برخوردارند و ممکن است به نتایج مورد نظر در اسرع وقت دست نیابند که این امر منجر به کوتاهی مدت زمان کار آنها خواهد شد.

در بالاترین سطح فوتبال امروزه توانایی هزینه کردن و خریدن بازیکنان مناسب بسیار مهم است البته به شرطی که بتوان آنها را هماهنگ کرد اما در گذشته مربی از مدت زمان زیادی برخوردار است تا بازیکنان را براساس تفکرات خویش آموزش و آماده مسابقات کند.

امروزه مربیان اغلب براساس خریدهایشان ارزیابی می‌شوند از نقطه نظر تاکتیکی ما می‌توانیم درباره مسائل زیادی صحبت کنیم اما من گفته‌های خویش را در سه محور خلاصه می‌کنیم.

۱- ضد حمله و توانایی استفاده بهینه در زمان گرفتن توپ از حریف بسیار مهم است

۲- توسعه آمادگی جسمانی و سرعت تیم. امروزه فوتبال بسیار سریع شده است که این امر بر انتخاب بازیکنان تأثیر فراوانی دارد.

۳- کمبود پرس پرفشار از درون زمین حریف

رافائل بنیس :

در اوایل شروع حرفه مربیگری با مشکلات زیادی مواجه بوده‌اید توصیه شما برای مربیان جوان چیست؟

بطور خیلی ساده: شما به انگیزه و زمان نیاز دارید شما به انگیزه و زمان نیاز دارید تا با صرف ساعتها بتوانید در امر مربیگری پیشرفت کنید . همچنین به توانایی خویش باید ایمان داشته باشد. زمانیکه از دو کار اولم اخراج شدم که یکی از آنها تنها بعد از گذشت ۹ بازی بود من به دنبال کار جدید رفتم. من فارغ‌التحصیل رشته تربیت بدنی با گرایش تخصص فوتبال هستم. تمام زندگی من ورزش است چرا که مربیگری حرفه و کار من است.

به یاد دارم که مدیر برنامه‌هایم به من گفت که بعد از دوبار اخراج شدن پیدا کردن تیم جدید برای شما خیلی دشوار است اما من با اطمینان به او گفتم که من در بالاترین رده فعالیت خواهم کرد.

البته ناگفته نماند که همسرم در این مدت خیلی به من کمک کرد.

زمانیکه من سفر مطالعاتی خویش را شروع کردم از کشورهایی چون برزیل ایتالیا و انگلستان دیدن کردم و با مربیان برجسته آن کشورها ملاقات کردم چرا که معتقدم زمانیکه شما ، سئوالات بی‌جواب داشته باشید باید به دنبال جواب آنها باشید.

برای رسیدن به پیروزی مربی باید کارهای درست انجام دهد. مربی باید چه در زمینه تئوری و عملی قوی باشد. در خانه پدری من ۱۵۰۰ کاست ویدئو دارم که هر کدام آن شامل ۳ بازی می‌باشد سابقاً من عادت داشتم هر بازی را آنالیز کنم امروزه من از کامپیوتر استفاده می‌کنم من تمامی فیلمهای جلسات تمرین تیم‌های خود را دارم. من تصور می‌کنم با توجه به مطالب گفته شده باید به این نتیجه رسیده باشید که مربی دانش آموز بازی می‌باشد.

بورگن کلینزمن

چه مربیانی بیشترین تأثیر را بر شما داشته‌اند در زمان بازیگری؟

من خیلی خوش شانس بوده‌ام در طی ۱۸ سال فعالیت بازیگری من با مربیانی همچون بکن بائر ، برتن فوکتس که هر دوی آنها موفق بوده‌اند کار کرده‌ام همچنین با مربیانی چون اوتو ری هاگل - تراپاتونی - اولیه آردیلس - سزار لوئیس منوتی، آرسن ونگر که همگی آنها مربیان برجسته و موفق بوده‌اند کار کرده‌ام

من از هریک از این مربیان مطالبی آموختم. زمانیکه در اشتوتگارت بودم از آری هان خیلی چیزها آموختم. من از فرصتهایی که داشتم بسیار آموزش دیدم هر مربی سبک مربیگری خاص خودش را دارد و من فهمیدم که مربیگری فراتر از تفکر درباره نتیجه در آخر هفته است.

در دوران بازیگری در تیم ملی در زمان بکن بائر چیزهای فراوان آموختم بکن بائر خیلی ساده مسائل را مطرح می‌کرد و آنها را اجرا می‌کرد و همیشه مثبت اندیش بود. ضمناً او شخصیت کاریزماتیک داشت.

برتی فوگتس مربی پرتلاش بود که کارش با جزئیات تمام انجام می‌داد برای هر جلسه تمرین خود را بطور عالی آماده می‌کرد. شیوه کار آرسن و نگر در امر توسعه بازیکنان بسیار عجیب بود من همیشه کنجکاو بودم که آرسن و نگر دارد چه کار می‌کند اما بعد از مدتی نتایج مثبت کار او را بر چند بازیکن خاص مشاهده می‌کرد.

کارلوس پیرا

دیدگاه شما نسبت به ستارگان فوتبال چیست؟

ما برزیلیها نسبت به این قضیه دیدگاه بسیار رمانتیک داریم. فوتبال همیشه بازی تکنیک و مهارت بوده و خواهد بود. بازی فوتبال بازی بازیکنان با استعداد است فوتبال بازی ورزشی نیست که هرکس بتواند در آن تبدیل به ستاره شود بازیکن باید استعداد و هوش لازم داشته باشد بنابراین بازی فوتبال اینچنین است بازی تکنیک، مهارت و هنر است.

صد البته که تکنیک و مهارت تنها کافی نیست امروزه فوتبال یک بازی مدرن است ما به سازماندهی نیاز داریم. ما باید بدانیم که چگونه دفاع و حمله کنیم آمادگی جسمانی بسیار با اهمیت است. اما من اعتقاد دارم برای رسیدن به بالاترین سطح فوتبال باید ستاره داشته باشید بدون ستاره شما به جایی نمی‌رسید. این ستارگان هستند که در یک آن می‌توانند نتایج بازی را رقم بزنند وقتی از ستارگان صحبت می‌کنیم قصد ما آن کسانی هستند که در خدمت تیم هستند نه آنهایی که تنها جنجال و هیاهو به راه می‌اندازند و اغلب در خدمت منافع خویش بازی می‌کنند.

خوزه مورینیو

سبک مربیگری خویش را چگونه توصیف می‌کنید؟

مربیگری یک مسأله تکاملی می‌باشد. امروزه من با پنج سال پیش تفاوت بسیار کرده‌ام زمانیکه بازی شوع می‌شود من سعی می‌کنم که در طی نیمه اول تحلیلگر باشم. چرا که در بین دو نیمه تیم به راهنمایی من نیاز دارد. در طول بازی ارتباط برقرار کردن با بازیکنان بسیار دشوار است از اینروست که من مرتب فریاد نمی‌زنم و تنها نکات مهم را یادداشت می‌کنم و نیمه دوم را اغلب در خانه آنالیز می‌کنم. در بین دو نیمه من سعی می‌کنم احساساتم را کنترل کنم و چنان عمل کنم که تیم به آن نیاز دارد. گاهی باید بسیار خونسرد باشی گاهی نیاز است که پر از احساس و شور باشید. همیشه بین دو نیمه بازیکنان از شما انتظار واکنش دارند این واکنش ممکن است روحی، روانی باشد یا تاکتیکی بعد از بازی به هیچ عنوان نباید با بازیکنان صحبت کرد چرا که بازیکنان توانایی درک هیچ مطلبی را ندارند.

اگرچه در جلسات تمرین بسیار سرسخت هستم اما روی هم رفته سبک مدیریت من انعطاف پذیر است.

من خیلی خوش شانس هستم که بیش از یک زمین تمرین در کمپ آموزشی باشگاه داریم بنابراین من جلسات تمرین را چنان طراحی می‌کنم که از یک مرحله به مرحله دیگر حرکت کنیم و اغلب کار پرتلاش با مدت زمان استراحت کم.

بازیکنان در هر کشور که باشند چه در انگلستان، ایتالیا یا پرتغال دوست دارند کارکنند البته به شرطی که تمرینات خوب سازماندهی شوند و اهداف تمرینی برای بازیکنان شفاف باشد.

جیووانی تراپاتونی

زمانیکه حرفه مربیگری به انتها می‌رسد دوست دارید چگونه شما را به یاد بیاورند؟

اولاً دوست دارم مرا مربی درد آشنا به مشکلات بازیکنان و مهربان و همچنین دارای قدرت ارتباط مؤثر با بازیکنان به یاد آورند.

دوماً به عنوان یک مربی همیشه سعی کردم خود را به روز کنم و گرایش‌های فوتبال را درک کنم.

هرچه که سن من بالا رود و پیرتر شود همیشه سعی می‌کردم جوان باشم و حرفه‌ای عمل کنم.

من با بازیکنان مشهور زیادی کار کردم پلاتینی یکی از آنها بود.

اغلب سعی می‌کردم از توانایی بازیکنان در ارائه فوتبال تکنیکی سطح بالا بر پایه آمادگی جسمانی استفاده کنم.

هرچند که من واقع‌گرا هستم اما بعضی وقتها برای رسیدن به نتیجه مطلوب دست به تغییرات می‌زدم.

که لزوماً نباید تلقی شود که من دارای تفکرات فوتبال تدافعی هستم من انعطاف پذیر و به شدت عمل‌گرا بودم.

تهیه و ترجمه : کمیته آموزش فدراسیون